

METALLICA.

METALLICA sunt autē admodum curiosē terenda, & cribro tenui cernenda, vt promptius liquentur si liquabilia sunt, vel ne contactu nos offendant si non liquantur, etiam si liquabilia sint.

Ex his verò quæ liquantur libro superiore docui in liquatione.

Liquatur lithargyros cū aqua, vel oleo, vel vino, vel aceto, vel oleo iunctis horum aliquibus, quæ tamen coquendo absumuntur, & liquandi celeritatem lithargyro afferunt, vt post audies.

Lithargyri & cerusæ ana lib. .i. si cum olei & aquæ ana libr. vna, parum diu aëre puro igni splendente coquantur, album fiet emplastrum: sed vt adhæreat parū terebinthinæ, vel resinæ similis addendum, si molybdæna addatur fiet cineritium, si lithargyros & oleum sint lota, albius fiet emplastrum, albedinem præter dicta emplastro conciliat cera alba, oleum lotionis albatū, pompholyx, spodium, calx, ossa vsta, & pisciū testæ vstæ, farina, si plus cerusæ accipiat quàm lithargyri albius fiet: sed minus tenax.

Aerugo citra coctionē cerato mista emplastrum facit viride: melius fiet si aerugo in sole ex aceto acri pluribus diebus laeuigetur, quod enim est in ea mordax, sic mitefcit.

scit. Si verò æruginem cum aliis initio mediocriter coxeris emplastrum facies melinum, id est coloris malicydonii: si liberius, rufum fiet. Rufa item & fusca efficiunt chalcitis vsta, auripigmentum, sandaracha, pix nigra, bitumen, gagates lapis, & alia ante misionem nigricantia, quæ si largiora miscentur, nigrum faciunt emplastrum. Melinum etiam fiet si ærugo lithargyro ad spissitudinem cocto addatur, & iterum coquatur, donec vrendo rufescat.

Cadmia fornicaria, vt etiam lapidosa prius ex vino, vel alio liquore idoneo diu trita sit melior, & ad fusionem aptior.

Cerusa interdum additur emplastris, vt refrigeret, siccet.

Interdum ad albedinem conciliandam, interdum ceu apta tantum conficiendo emplastrum materia, vt in emplastrum heræ ex duabus aristolochiis.

Si candidum vis emplastrum lithargyri loti & cerusæ ana lib, i. cum olei vnciis novem coquitur parum diu ob paucum liquorem (coctio enim longa nigredinem affert) sed medicamentum tunc minus est glutinosum, & adhærens: quale vt fiat quidam terebinthinam, vel colophoniam maximè perlucentem miscent, ne colorem vitient, aut medicamēti virtutē, Alii eadem ratione ceram

albam adiciunt, vt cerusa emplastris mult-
tis ad albedinem cōciliandam miscetur: sic
ad ruborem nimum sinopicum, veteres mi-
scuisse docet Gal. lib. 6. c. ph. g. vt autem sit
fuscum emplastrum, squamma æris additur,
& ignis fit ex tæda loco lignorum, ibidem.

Inter dū per se ex oleo coquitur lithargy-
ros ad spissitudinem, tuncque puluerata ce-
rusa spergitur, vt fiat emplastrum album.
Cerusæ potest initio misceri, vt sal, & alia
metallica, & terrea, & cū lithargyro coqui
quando nihil ad albedinem cōferet, sed ne-
que ad aliud quàm materiã, nisi quod valen-
tius siccat quo diutius coquitur: sic lithargy-
ros & metallica ac terrea alia.

Lithargyri enim vsus in emplastris du-
plex, si enim nõ liqueatur, materiæ solūm ha-
bet rationē: si liqueatur præterquã quod cor-
pus glutinosum emplastrō præbet, etiã sic-
cat, idque magis quo diutius cocta erit, fitq;
sic medicamentum glutinantius.

Si lithargyros ex oleo coquenda sit, & ei
emplastrō addantur mucagines, lithargyrū
prius extra ignem pauco oleo nutrias: dein-
de igni trade, & mucaginē paucam, vt vnc-
duas affunde, prohibebit oleum & lithargy-
rum vri: si non requiritur mucago igni len-
to diu coquatur.

Lithargyros oleo duplo incocta: satis
glut

glutinosum facit emplastrum sine resinoso, aut ceroso corpore, multò magis si triplo.

Si emplastrum recipit lithargyrum, ceru-
sam cum vino, aceto, aqua, oleo, vel succo
alio fluxili, prius sine igni illa nutriantur in
mortario cū pisillo: deinde coquatur igni
lento, donec corpus (vt dicunt) sumat, & cras-
sum glutinosumque euadat. Lithargyros
enim coquenda diu ex humore aliquo, vt
ficcans magis, & glutinosum reddat em-
plastrum. Eadem ratione metallici reliqua,
& terrea coctione longa sicciora euadunt,
non tamen glutinosa, nisi quæ liquantur.
Nam quæ glutinosa prius erant cum his co-
cta, liquores, gummi, resinæ, cera, mel, sicca-
ta magis lentorem glutinumque amittunt.
Oleum verò lentum, sed minus ob iunctam
humiditatem multam glutinosius euadit, vt
vetustate siccoctione. Adde quòd fusè co-
quendo lithargyros, & oleo vnita probè,
olei glutinositatem auget, tum quòd in pri-
stinam duritiem non redit, tum quod sic-
cando liquiditatem olei consumit. Vnde
etiam citra fusionem lithargyros leuissimè
trita, diu cum oleo mediocri subacta, in em-
plastri formam perducitur, præsertim si id
in sole, vel aère aliter calido fiat.

Contra ærugo, chalcitis, squamma aris,
& similia diu coquuntur, vt vires eorum

vehementes coctione longa obtundantur,

Quanti-
tas. Ladanum autem & galbanum, & propolis, & plurima alia vires tantas non habent: quæ obtundendo veniant ob id nihil, aut ni mirum coquantur.

Lithargyri libr. tres, chalcitheos vnciae quatuor cum olei lib. tribus, & axungiae lib. duabus coquantur: præstat tamen prius in mortario miscere illa omnia, quàm in cacabo coquantur. Lithargyros & cerusa ex pari sibi oleo & aqua si coquantur, medicamentum fiet fragile, cuti non hærens, si maiorem liquidorum mensuram acceperint, & ob id diutius coquantur, glutinosum euadet medicamentum. Lithargyros fusa cum aqua & oleo largo blandum, & glutinosum, & album facit emplastrum.

Lithargyri lib. vna ex aceti & olei ana lib. duabus, cocta ad liquationem, glutinosum admodum facit emplastrum, magis si ex vtriusque ana lib. tribus coquatur: quòd si vno die toto coquatur, nigrum fiet ac splendens.

Eadem ratione si cū largo vino & oleo liquetur. Viribus tamen maximè variat pro coctionis mensura, & aceti, vini, aquæ, olei varia in differentiis suis natura: quas differentias medicus pharmacopæo in scripturis suis explicare debet. Præstantius autem fiet
hor

horum quodque, si lithargyros ex his liquoribus, vel singulis, vel coniugatis æstate sole calido multum teratur singulis diebus quindecim.

Oleum hyeme largius emplastris miscetur quam æstate, à cuius calore semifusum fit mollius emplastrum, ut à frigore concretum durius, eadem ratio est resinarum liquidarum, aut minus siccarum & ceræ.

Resina aut cera quanto pinguior, humidior, & recetior, tanto parcius tam hyeme, quam æstate miscenda est.

Si medicamentum facturum es simile ac opis unguentis, & ceratis liquidis, oleum sit quadruplum ceræ. Si ad emplastri speciem durum, ceram oleo æqualem misce, maxime si cera sit vetusta & sicca: si verò recēs est ac pinguis, pauciore oleo quam cera opus est, ut ceratum emplastri consistentia fiat, maxime per æstatem: ut si facis ceratū diaphorbi, accipe ceræ drach. 6. olei drac. 6. vel drach. quinque, euphorbi drachmam unam. Quod si resinam miscebis, ut glutinosius sit medicamentum, oleum minue. Cera enim ad liquiditatem multo pinguius eget: resinæ verò si sint aridæ, paucio: si liquidæ, siccam aliquam substantiam ad emplastri consistentiam postulant. Quantum autem resinæ cerato misceas, coniectabis

experientia. Terebinthina enim triplicata ceræ mista, vide an emplastri habet spissitudinem, si erit siccius, auge resinam: si mollius minue. vel ceram auge.

De propoli eadem quæ de cera ratio, si enim pinguis & recens est, parcior miscenda est ad emplastri formam, si vetus & sicca, largior potest misceri.

Si medicamentum iam cerati habet consistentiam vt emplastrum fiat, ceræ tantum tertia pars vel quarta misceatur: si adeps miscenda est, & ea humidior, ceræ dimidium addendum est.

Si ceram parum miscebis oleo, emplastrum medicamentum fiet aëre temperato. Si vero cera vetus est, & arida, & aër frigidus, paulò plus olei: si autem cera pinguis, & aër calidus, paulò minus olei quam ceræ, vt ceræ pinguis lib. vni, olei vnc. duodecim, ceræ verò siccæ vnc. tredecim, pro ceræ consistentia, quantitate, & aëris in calido & frigido temperatura. Vt autem pinguedine lenta cuti adherere possit, resina additur præcipuè terebinthina liquida parte ad ceram tertia, vel quarta.

Quando ceræ miscentur liquabilia, quæ frigida vbi concreuerint solida sunt, pauca cera opus est, vt in basilico tetrapharmaco recipienti ceræ, resinæ simp. colophonæ picis

cis seu taurini pares portiones.

Quando præterea ceræ mista sicca sunt, vt metallicorum pulueres, farinae, pauca misceantur, vt emp. ex semi. lini. Olei veteris lib. duæ, ceræ vnc. 20. resinæ colophonæ, adipis suilliana lib. 1. & dimid. lithargyri li. 1. cerusa, & mucaginis feminis lini ana vnc. sex, thuris vnc. quatuor, farinae tenuissi. vnc. vna. Muccaginis, sem. fœniculi, lini, radi. althææ, & oleum incoquit Paulus in diaphi- lo, dum bullire desierint, id est ad mucagi- nis consumptionem.

Ex metallicis præsertim si pauca liqui- da addantur, statim durissima euadunt em- plastra, ob id parua quantitate paranda, præsertim si hyeme paranda sunt, ceræ, olei, adi- pum, medullarum, gummium, resinarum, bu- tyri, liquorum recentium, & succorum glu- tinosorum misturam cum ficcis, primam coniectura quadam artificiosa ex singu- lorum quantitate & consistentia præsumi- mus: non planè scientes quale crassitudine tandem medicamentum sit futurum: Sed cum mista sint omnia, clarum sit an tene- rius, vel durius æquo sit redditum: quare in secunda compositione diligentius a no- bis coniectanda est legitima cuiusque quan- titas.

Olei mensura est coniectanda ex his qui- bus

bus miscetur, & coctionis quãtitate, & aëris temperie: nam metallica sunt coquenda diutius quã siccare sine morfu volumus, ac glutinosiora esse, ob id largius oleum requirunt: quod si paucum habent, & minus diu coquenda & friabilia sunt, nisi resina aliqua coëant. Quod si cum oleo & aceto vel vino coquitur, quo plus aceti vel olei accipit, eo magis siccabit emplastrum.

Quæ ladanum accipiunt, non egent cera & contra, quia ladanum ceræ loco ad siccorum medicamentorum vnitatem faciendam vsurpatur. Multæ ceræ mistura medicamenti vim aufert, cera recētissima mollissima, pinguisima, paucò humore oleoso eget. Vnus coquendi modus in omnibus emplastris nõ est similiter utilis, sed colorẽ, & sæpe facultatẽ immutat. Possis enim cerusam ab initio cum lithargyro coquere, sed candorem ex longiore coctione perdet, & astrictionem, & refrigerationem: magis tamen siccabit, si cruda iniicitur, contrã, si cocto iam lithargyro ad mellis consistentiã, omnia hæc mediocriter.

Dum lithargyrum & alia metallica coquis igni, spatha ferrea moue ne vrantur, quod fundum ob insitam grauitatem promptè petunt.

Lithargyro ad consistentiam cocta addu

Coquendi
modus &
ordo.

duntur adipes, resinæ, gummi, manna, cera, dum cocta aded sunt omnia, vt digitos non inquinent, galbanū, & ærugo, & opopanax, aristolochia, panacis radix, chamæleontis radix, gentiana, myrrha.

○ Lithargyro ex oleo liquata cera, & terebinthina adduntur, vbi cocta sunt aded, vt manus non inquinent, ammoniacū manibus dilatatiū additur, deinde lana succida, vsta.

○ Quod si sepum & mannam thuris accipiat, illa ante ceram miscentur, & assidue mouentur: post vbi mutata erunt & liquata, ceram, & picem aridā, & terebinthinam, donec amplius manus non inquinent: tunc adde galbanum, post æruginem, & opopanaxem aceto dissoluta.

Lithargyro ex oleo cocta squamma lauisissima misceatur semper mouendo, deinde chalcites ex vino calido acrimoniā, exuta, vel aceto trita, paulatim misceatur.

Si bitumen, pix, cera, resina, propolis spifato illi addantur, quibus liquatis ærugo, & pyritis lapis ab igni sublato, & modice refrigerato alumen, galbanum subactū manna iniicitur.

Myrrha, bdellium, thus, opopanax ex aceto teruntur, interdum & ichthyocolle minutim concisa prius, puluis lanæ succidæ, manna, galbanum, extra ignem iniiciuntur.

Ter

Terebinthina & cera adduntur lithargy-
ro ad consistentiam cocto, deinde ammo-
niacum digitis dilatatum, tunc & arugo &
squamma æris: post hæc ipsum æs vstum, pi-
tyinam, & ceram, post hæc metallica.

Coquendi
finis.

Finis coctionis emplastrorū est, cum sco-
pos prius dictos attigit: consistentiam scili-
cet legitimam cum viribus expectatis, colo-
rem quoque quæsitū ac odorem. Consisten-
tia autem iusta, hoc est crassa, dura, glutino-
sa, & adhæres cognoscitur, quādo emplastri
portio exēpta, & refrigerata in aëre, marmo-
re, metallo, vel aqua, vel alio, digitos non
inficit, & omnia in vnū probè coierunt: nec
fragile, sed tenax, ductile, rumpi cōtumax,
duritiæ ceræ igni, vel alio calore mollitæ.

Vires autem emplastri expetitas cogno-
sces si quas frangi noluit medicus, integræ
sunt, nec igni dissolutæ, quas auctas vo-
luit, vel fractas, coctione longa, vel alio-
rum mistione auctas & fractas coniectura
quadam colligis, quæ an certa fuerit, expe-
rientia & vsu emplastri probauit medicus.
& tibi postea insinuabit. Ignis ipse non mo-
dò vehemens aut clemens, sed subiectorum
ratione, & diuturnitate emplastri, vim aliā
alia mutat: nam vehementior vrit, & deni-
grat: vt & diuturnior & fumosus, & qui ex
tedis fit, vel aliis fumum multum & cras-
sum

sum ob resinofam substantiam edentibus,
& in aëre crasso, & nebulofo factus. Contra
verò clementior coquit, & qui ex lignis fit
ficcis, ac sine fumo, sinceram & splendidam
flammam edentibus in aëre puro.

Lithargyros flamma acri & cōtinua in-
terdum coquitur, interdū igni lento. Probè
coctum est emplastrum diachilon Nicolai
Alexandrini, quando in eo vesiculas ebulla
re & subsistere videris, cap. eiusdem. 104.

Pyxide rubra quædam, alia lignea, alia *Repositio.*
pelle excepta reponuntur, ferè tamen ho-
die Democratis ex èplo li. 5. c. ph. g. *μαρδολιας*,
manibus facimus, quas papyro circun-
damus.

Emplastrum diachylon commune Mesue sic *Diachylō*
fit, lithargyri tenuissime triti, & à plumbo, & *album.*
scoria purgati unc. una & dimidia, cum olei an-
tiqui clari unc. tribus in mortario * lapideo
pistillo ferreo diu conquassetur & agitetur, * *reo ho-*
post igni lento coque, rudicula semp. r mouen- *die.*
do, donec lithargyrum crassescat: tunc igni au-
fer, ut paulatim frigescat, sine. Interim unc.
tres mucaginis ex semine lini, & sangra-
ci & radice malue, extractæ parum seruefac,
deinde illam paulatim lithargyro & oleo pro-
bè pistillo ligneo permisce: postremò percoque
omnia simul ad iustam spissitudinem. Si vis inea-
tum

Si puluerẽ tun facere, misce, aut oleum irinum pro com-
 ireos mi- muni, aut pulueris ireos unciam unam in lib. sin-
 sceas oleũ gulas. si addatur muccago, se. meliloti, anodynum
 aliquot e- magis euadet.

tiam tun
 miscendũ.

Hodie sic paramus, sunt qui semina lini
 & scenigræci purgata sordibus, & radicem
 maluæ mundam & contusam nonnulli tri-
 duo aqua macerant, super prunas elemen-
 tes, deinde semper mouendo coquunt ad di-
 midias, & colant. Eius colati libram vnã
 cum oleo aliquantis per coquunt, postea
 puluerem lithargyri miscent, & continen-
 ter rudicula mouentes coquunt, donec bul-
 las & stridorem edere desinat, seu donec
 marmorì vel aquæ frigidæ infusa portiuncu-
 la & refrigerata idoneam habere consisten-
 tiam videatur.

Si lithargyros & oleum diligenter sint
 abluta, multo albius erit emplastrum. Ni-
 colao Alexandrino recipit olei veteris vnc.
 42. lithargyri vnc. 36. radicis maluæ agrestis,
 & ibisci, scenigræci, seminis lini ana vnc. 12.
 radices & semina in aquæ phialis tribus tri-
 duo infusas, igni lento coque ad dimidias,
 cola: expressi libram vnã cum oleo ali-
 quandiu coque, dein puluerem lithargyri
 quantum satis est incoque semper mouedo:
 dum percoctum erit, hoc est, dum vesiculas
 bull

bullare & subfidere videris aufer igni: dum refrixerit, conde. Lithargyrum cum oleo vidi diu agitari in mortario metallico pistillo ferreo, abluit: sed dum igne attigit, nigrum, maximè vt diachylo ineptissimū videretur.

Lithargyrum vbi in vas igni impositum miseris, oseum paulatim affundatur, semper miscendo pistillo ligneo vbi probè erunt mista, partem meliorem mucaginis affunde & coque, dum ea videbitur cōsumpta: reliquorum paulatim adiuice semper mouedo.

Cum autem lithargyrum promptè vratur motu per spatham ligneam latam assiduo est opus, qui eam à fundo vasis separet: ignis præterea sit blandus, & affundatur vt dictum est, mucago.

Album autem fiet vt vulgò expetitur, si mucago parū habeat se. sc̄ntig. id enim largius flavum facit emplastrum, addunt nonnulli salem paucum initio extrahendæ mucaginis, vt clarior & albior sit. Lithargyros item benè lota aqua cōmuni vel salia, albedinè addit, & coctio mediocris. Nā multa & vstioni propinqua flauitiem & ruborē & nigrorem impartit. Si verò violēta est flamma, etiam mox nigredinem dat lithargyro.

*Empl. diachylon magnum Mesue recipit li. Proportio
ithargyri puri, trui & creti unc. 12. olei irini, lithargyri*

D

ad oleum anethini, chamemelini ana unc. octo, muccagi-
 hic eadē, nis, seminis lini & fenigræci, & radicis althæe,
 quæ prius. & ficuum pinguium & uuarum passarum, succi
 ireos, & scilla, cæsyphi, ichthyocolla ana drach.
 duodecim & semissem, terebinthine unc. tres, re-
 sina, pini, ceræ flauæ ana unc. duas, compone ut
 diachylon commune.

Ichthiocol
 la etiā pi
 scis est.

Muccagines vt prius emulgeantur, oleo-
 que lithargyros in mortario vel vase in quo
 coquenda est diu ante coctionem nutriatur
 semper mouendo, deinde igni lēto coqua-
 tur, dum crassescere incipit muccago paula-
 tim affundatur, hac propē cōsumpta igni au-
 feratur emplastrū, affundatur succus ir eos &
 scilla, & ichthyocolle glutinis muccago, cū
 vino et aqua simul mistis & coctis extracta.
 His consumptis coctū est emplastrū, & cera
 minutim secta & pini resina miscendæ his li-
 quatis, terebinthina & cæsypos extra ignem
 miscenda, quia coctionem non sustinent.

Empl. de muccaginibus spurium recipit muc-
 caginem, sem. lini & fenigræci, & althæe, & me-
 dian corticis ulmi ana unc. quatuor & semis-
 sem, olei, liliorum, anethi, chamemeli ana unc.
 unam, Ammoniaci galbani, opopanacis, sagape-
 ni ana unc. semissem, ceræ nouæ unc. uiginti, te-
 rebinthine uncias duas, croci drachmas duas.

fac

fac emplastrum.

Muccagines vt dictum est extrahantur cor-
tice vlni medio benè prius cōtuso, eadem
oleis incoquendo consumantur, olea resi-
dendo purgentur, vel linteo sine expressio-
ne colentur: his calentibus cera particulatim
secta liquefiat, & liquores isti quatuor ace-
to * soluti, & linteo colati cerelæo calido
miscantur: postremò extra ignem terebin-
thina probeque omnia commisceantur, &
caue ne ingrumos abeat. Crocus tritus mar-
mori inspergitur & manibus fingēdo mag-
dalias immiscetur.

*uel cha-
mæmeli
& melilo-
ti decocto.

Empl. de meliloto Mesuæ recipit, meliloti unc.
sex, florū chamæmeli, se. sanigræci, rad althææ,
absynthij, sampsuchi, baccarum lauri ana drach.
tres, cardamomi, cyperi, ireos, castiæ, spice nar-
di, seminis apij, ameos, anisi ana drach. duas &
semissem, ammoniaci drach. decem, styracis, bdel-
lij ana drach. quinque, terebinthine unc. unam
& dimid. ficus pingues duodecim, sepi hircini, re-
sina ana unc. duas & semissem, ceræ unc. sex, olei
sampsuchini & de spica ana. q. sufficit insunden-
dis & extendendis omnibus.

Vt ana un-
ciam unā.

Septum hirci colatum resina, cera in oleis
liquentur, ficus pingues aut parùm humecta
tæ probè trita per mantile, aut stamen, aut

D 2

cribrum setaceū cernantur, prædictis misceātur, deinde ammoniacum & bdellium in aceto soluta & colata, postea terebinthina, postremò vbi refrixerit, pulueres creti radicū, herbarum, florum, aromatum, & simul cum his styra per se diligenter tritus. Si vero ficus essent pauciores, & puluis largior, necis cernendus, possunt hæminutim cōcisæ cum aliis teri, bacca lauri excorticandæ. Sunt qui Ammoniacum & bdellium aqua (cui melilotus, chanæmelum, & fœnumgræcum sint incocta) dissolui malunt, vt emplastrū fiat emolliens magis: sed aqua illa ægrius soluuntur: quàm aceto essentia tenuitate promptius ipsa tota penetrante & dissolvente.

Empla- Empl. ceroneū Nicolai recipit picis naualis
strū cero colate, cere ana unc. duas, & drach. tres, sagape
ma Nico- ni unc. duas, ammoniaci, terebinthine, colophonie,
laus Ale- croci, ana unc. unam, & drach. tres, aloës, thuris,
xādrinus. myrthe ana unc. unam, opopanacis, styracis, gal-
& prime bani, mastiches, aluminis, sarnigraci, styracis ru-
clafis dra- bri, bdellij ana drach. tres, lithargyri drach. unā
ch. 7. 2. & dimidiā, sagapenū, galbanum, opopanax, am-
drac. 6. ter moniacum fracta uel potius incisa usno testa no-
tie. 4. Et macerentur: coquantur ad vini dimidij con-
quartæ. 3. sumptionem, colentur, tunc picem colatam mi-
sce,

ſce, ſpathula moue, hac liquata ceram: qua fuſa quintadu-
colophoniam colatā. poſtea ſtyracem piſtillo ca ſs & gal-
lido tritum fruſtatim adde: hinc maſtichen, ibus, banum, ex
myrrham: bdellium, trita, creta aliquandiu poſt qua bdell-
inijce, terebinthinam, alumen, lithargyrum, ſe-
liū & con-
num græcum percoctum affunde in aquam frigi-
fitentem
dam, extracto aquam omnem manibus exprime ideſt ſty-
cum puluere, aloës ſuper marmor oleo laurino riacem ru-
unctum ſubige, cum puluerato croco ſinge offas
brā in ſex
manibus eodem oleo unctis. tam ſepa-
ret drach.

Sed Nicolaus Alexandrinus lithargyrū ret drach.
tenuiſſimè tritum, cum oleo quantum ſatis una uiri-
eſt percoquit, deinde picem addit: hac liqua uſque con-
ta, ceram, aqua fuſa lachrymas colatas, am-
ticius ut li-
moniacum, ſagapenum, opopanacem, galba thargyri
num, ſtyracem vtrunq; , terebinthinam, & drac. dimi
ſpatula probè miſcet. Hinc colophonie, thu dia.
ris, maſtiches, bdellii, aluminis, myrrhæ, ſœ-
nigræci, puluerem paulatim miſcet, vbi per-
coctum eſt, in aquam iniicit. Ceroma autem
propriè oleum quo luctaturi ſe perfundūt.

Hodie melius picem & colophoniam li-
quatam colant, ceram in ea liquant, ſagape-
num, ammoniacum, galbanum, opopana-
cem, bdellium, vino ſoluta & collata co-
cta que ad vini propè totius conſumptionē,
paulatim miſcent, deinde terebinthinam,
poſtremò puluerem reliquorum tenuiſſimè

tritorum & cretorum, crocum verò inter subigendum super marmor & oleo manus vngunt, ne his emplastrum adhæreat. Vel potius liquoribus, vt dixi, coctis particulatim miscetur cera, resina, colophonia liquata, vel cera particulatim iisdem miscetur: & hac fusa, reliqua duo liquata paulatim miscentur: sic enim citius & perfectius in corpus vnũ coeunt. Si verò simul vel liquores cerae, picis, colophoniae, vel cõtrà liquoribus, ceram, picem colophoniam affatim iniicis, liquores fundum ob grauitatẽ petentes videntur: & cũ aquosi sint ægrius, aliis pinguibus summum leuitate sua petentibus miscentur: nisi fortè tandem iam vel vsti vel semivsti. Vide diligenter, ne aloẽ, & myrrha vrãtur, & grumolum reddant emplastrum.

Alii secreto quodam modo Ammoniacum, sagapenum, opopanacem, galbanum, bdellium vino soluta, cocta ad emplastri consistentiam, terebinthina paulatim mista sine igni remolliunt, non modo in ceroneo hoc, sed etiam emplastro præcedenti de meliloto & aliis, deinde liquatam ceram cum pice & colophonia miscent, postremò reliqua.

Nico Ale Empl. oxycroceum Nicolai recipit picis naturalis, croci, colophoniae, cerae ana unc. quatuor, ter

terebinthine, galbani, ammoniaci, myrrhæ, ma- ma classe
 stiches, thuris ana unc. unam, & drach. tres: Gal unc. duode-
 banum & ammoniacum aceto nocte una mace- cim, in se-
 rentur, postridie liquantur igni, colantur, iterum cunda. 4.
 coquuntur ad partis aceti consumptionem: addit aceti phia
 tunc picem naualem colatam, hac fusa, ceram, lam unam
 qua liquata colophoniam, deinde terebinthinam miscet.
 aliquandiu post mastichen, thus, myrrham, sem-
 per spatula mouendo. Cocta in aquam frigidam
 immitte, manibus hanc totam exprime super
 marmor oleo inunctum cum puluere croci molli,
 & offas singe.

Alii picem naualem colatam, colopho-
 niam ceram liquant, his adhuc calidis galba-
 num & ammoniacum in aceto dissoluta &
 colata miscent. His coctis mastichen, thus,
 myrrham, postremò terebinthinam, & vbi
 iam refrixit manibus mollendo & subigen-
 do super marmor, puluerem croci confun-
 dunt: hyeme verò addi potest olei unc. una
 ob emplastri siccitatem.

Nicolaus Alexandrinus picem cum par-
 te aceti, in olla noua coquit ad aceti consum-
 ptionem, cum reliqua ammoniacum, thus in
 mortario terit & soluit, & coquit semper
 mouendo, cauens ne acetum exiliat. Cum
 acetum est consumptum, galbanum, myr-

rhā, mastichen addit, his feruefactis crocum pulueratum miscet, deinde in mortarium fundit, & fingit magdaliones. Sed modi alij placent magis.

Oxycroceum vocatur ab aceto macerante, galbanum & ammoniacum & croco largiore. Nā eius vncias quatuor recipit, ceroneum verò tantum vnciam vnam & drachmas tres. In ceroneo præterea liquores vni macerantur, cætera multum conueniunt, sed illud valentius, hoc propter crocum largiorem sumptuosius, quem variè minuunt. Ob id vt vilius sit, croci vnc. tantum duas hodie miscent, dolo parum malo cum crocus vires medicamento maiores non largitur, quàm ceroneo, vt causa sit nulla, cur hic adeò augeatur sumptu parū necessario, nec viribus adeò æstimandis.

Empl. de Ianua Nicolai recipit succorum apij, plantaginis, betonicae ana lib. unam: cere, picis, resinæ, terebinthinae ana lib. semissem, forma emplastrum.

In succis his reliqua tria sunt igni lento coquenda, & continenter mouenda ad succorum consumptionem, postremò terebinthina mista semel, aut bis feruefacienda. Alij terebinthinae partem dictis simul incoquunt, reliquam extra ignem miscent, vt siccitate

ali

aliorum emēdent, sicq; formam emplastro meliorem impertiunt. Succos per se in fapas coquerem potius, deinde liquatis aliis miscerem. In neutro Nicolao inuenio hoc emplastrum, vt neq; tria sequentia: sed tantum ex his ceroneum, oxycroceum, apostolicum.

Empl. gratia dei Nicolao recipit, terebinthinae lib. semissem, resinae lib. unam, cerae unc. quatuor mastiches unc. unam, uerbena, pinpinella, betonice ana manipu. unum, herbae hae tusae ex uino albo ualenti coquantur, ad uini tertiae partis consumptionem, cola, herbarum substantiam abijce, in colato cera, resina, mastiche coquantur ad corporis idonei constitutionem, aufer igni, terebinthinam adde, spatula moue, fac emplastrum.

Herbae hae recentes incisae, tusae in uino albo potenti ad sui dissolutionem percoquantur, colentur, in colato uini reliquo cera & resina ad colati propè consumptionem coquantur: tunc mastichen adde, postremò terebinthinam, semel feruefac, aufer igni, ubi refrigit finge in offas cylindrales.

Alii in colato resinam solam coquunt: hoc propè consumpto ceram addunt, postremò terebinthinam extra ignem, & ubi refrigerari incipit, mastichen pulueratam permiscet. Vterque hic modus, quam Nicolai est praestantior, quod mastiche coctionem non su-

stineat ob essentia tenuitatem.

Hodie vt sit albius, addita paulò largiore terebinthina trahunt modo penidiorum.

Empl. ad herniam Nicolao recipit picis naturalis, aloës ana uncias tres, lithargyri, cere rubrae, colophoniae, galbani, ammoniaci, ana uncias duas. Visci à quercu uncias sex. Boli armeniae, utriusque symphyti, gypsi utriusque aristolochiae, lumbricorum terrae, gallarum ana uncias quatuor, myrrhae, thuris ana uncias sex, terebinthinae uncias duas, sanguinis humani lib. unam. Pellis à ueruece mox ubi ablata est, horis. 24. coquatur, deinde expressa pelle & abiecta uiscum quernum in hoc iure diu coctum ubi fuerit, igni auferatur, addaturque terebinthina, lithargyros, colophonia, hinc mastiche, thus, myrrha, galbanum, ammoniacum, lumbrici terrae paulò post symphytum maius & minus, gypsum, bolus armenia: igni tunc redde, & adde sanguinem humanum, aristolochiam longam & rotundam, postremo aloën, semper spatha agitando, impone marmori, quod oleo uiolato muneris & manibus subige. Iterum biduo aut triduo in mortario continenter teratur.

Aliud est In decocto prædicto pellis aretine recētis visci baccæ ad sui dissolutionem percoctis Villanoua &c, colando expressæ abiiciuntur, additur
li

lithargyros, aliquāto post cera. pix, colophonia, coquendo semper mouenda ne vrantur: coctis his, & aqua prope consumpta, galbanum ammoniacum, vino soluta & creta, myrrha, terebinthina, ab igne depositis, sed adhuc calentibus, thus mastiche, lumbrici in vino purgati & vino alio probè seorsum cocti. Tempore nimis durefcit, nisi addatur oleum. Alii post colatum viscū extra ignē addunt ceram, colophoniam terebinthinā, aliquantō pōst iniiciunt liquores dissolutos, colatos, coctos, vt sæpe dictū est. Lithargyros, gypsum, thus, myrrha bolus armenia, sanguis humanus & c. teri habilia.

Empl. diuinum Nicolai recipit galbani, myrrhe ana unc. unam & drach. duas, ammoniaci uncias tres & drach. tres, opopanacis, mastiches, aristoloch. longæ. eruginis ana unc. unam, lithargyri & olei communis ana lib. unam & semissem, ceræ nouæ unc. octo, thuris unc. unam & drach. unam, bdellij uncias duas, magnetis unc. tres, misce omnia ut decet.

Lithargyrum cum oleo diu ante coctio ** Id quod ei cito,*
nem nutriatur, postea ad spissitudinem vsq; *quia pau-*
** coquatur: tunc adde ceram minutim con-*
cisam: qua liquata aufer igni, & adde gal-
banum, ammoniacum, opopanax, bdell-
liū, si molle est in aceto vel vino dissoluta
dit.
&

& colata & cocta: deinde puluis myrrhæ, bdellii, si est ficcum, mastiches, thuris, aristo lochie, magnetis: postremò ærugo, ne si diu coquatur, emplastrum fiat rubrum, sit tamen medicamentum adhuc valde calidum, alioqui, ob ipsius solidam duritiẽ ægre permiscerentur omnia. Si verò flauũ vis semu- stam æruginem impone, vel coquẽdo talem redde: si rubrũ (quale Narbonensis Gallia præfert) eius æruginis drach. duas, vel qua- tuor dum coqui cœpit lithargyros immi- te, reliquas eius drach. in fine, si non vis ita coloratum, totam misce postremum.

Emplastri forma per coctionem sunt ho- die vnguentum tripharmacum, & vnguen- tum de cerusa.

Empl. apostolicum Nicolai recipit, lithargy- ri unc. sex, ceræ mauricæ, colophonie ana unc. duas, propoleos, uisci querni ana unc. unam, am- moniaci, cadmie lapidis ana drach. sex, masti-

* Prasij uiches, thuris ana unc. semis, terebinthine, bdellij
ridis Ni- opopanacis, galbani, myrrhæ, sarcocolle, eris
col. Alex. usti, squammæ eris, æruginis, dictamni, aristolo-
cætera cõ chie rotundæ, * mumiæ ana drach. tres.

sentit, nisi Lithargyrum & oleum diu simul nutri-
põderibus ta, coquuntur, semper mouendo ad empla-
omnibus stri consistentiam, seu donec scutellæ impo-
uariaret. sita, ceræ, aut mellis modo coacta sint: tunc
cc

cera, colophonia, mastiche, thus, myrrha, bdellium, propolis, viscum quernum, terebinthina in his quo scribuntur ordine liquetur. His fufis igni auferatur, adde paulatim: ne efferueant liquores, ammoniacum, opopanacem, galbanum diffolutos aceto aut vino, colatos, coctos ad aceti aut vini consumptione, vt dictum est. recoque. deinde pulueres sarcocollæ, cadmiæ lapidosæ, æruginis, squammæ æris, æris vsti, dictani, aristolochiæ, dum erit percoctum, hoc est aquæ frigidæ portione iniectum duratur, & digitos tractatu non inquinat glutinoso adhesionem, tunc totum aquæ frigidæ iniicitur: dū refrigit, exemptum manibus, oleo laurino inunctis, fac magdalias. Nicolaus Alexandrinus lithargyro, cum oleo ad emplastrum consistentiam percocto, ceram, galbanum, terebinthinam propolim, colophoniam seorsum & modico interuallo addit: postea, æs vstus, cadmiam commiscet, probè semper feruefaciendo, deinde opopanacem, ammoniacum, bdellium, viscum, myrrham, thus, mastichen, sarcocollam, squammam æris cum paucis aceto trita in mortario, & in lactis formam deducta miscet, & coquit spatula certatim mouendo.

Empl. de uigo recipit olei chamemelii, anethi, de spica, de lilio ana unc. duas, adipis porci vitul.

an

ana lib. unam, euphorbij drach. quinque, thuris
drach. decem, olei laurini, fescunciam, adipis ui-
peræ unc. duas & semissem, ranas uiuentes sex,
lumbricorum in uino lotorum unc. tres & semis-
sem: succi radicum, ebuli & enulæ ana uncias
duas, schænuanbi, stæchadis, matricariæ ana ma-
nip. unum, uini odoriferi lib. duas, coque omnia
finul ad uini consumptionem: coletur. colato ad-
de libargyri auri lib. unam, terebinthine claræ
unc. duas, cum cera alba, fiat ceratū, aut unguen-
tum, addendo in fine, styracis calamitæ fescun-
ciam, & igni ablatum pistillo tribuletur, donec
tepidum erit, tunc adde argenti uiui salua extin-
cti unc. quatuor, misce diu pistillo.

Hoc emplastrum ascripturus non eram,
quod argentum habeat uiuum à cuius vtu
omnium maximè abhorreo, propter noxas
à prioribus designatas, à recentioribus expe-
rientia quotidiana plusquam uellent cogni-
tas. Sed publica vtiendi eius consuetudo, ne
omitterem effecit, accessit ad id Petri Gru-
sellii olim mihi in re medica condiscipuli,
nunc verò medici longè præstantissimi, elo-
gium de hoc emplastro à se non semel ma-
gnis successibus vsuipato in articularum &
reli quarum partium neruofarum doloribus
etiam hæreditariis, non solis Hispanâ luem
cõcomitãibus in corporibus carnosis. Plu-
ra

ra composita medicamēta describere, mihi visum nō est, quod etiam in his multa idem promittunt, & præstant, ob idq; ociosa videri possint. Integrum autem cuius docto, vel noua adicere, vel ex his quædam expungere, aut saltem mutare, vt simplicibus cōstet, vel pluribus, vel paucioribus, vel non idem pollutibus. Huc pertinet quod nullo negotio quuis potest ex Mesue & Nicolao Alexandrino potius quā ex Salernitano quoties opus erit, alia corrogare. Nobis hoc labore suffecit experiri quid hac in re aliquādo præstare poterimus. Quapropter paucis singula tantumque leuiter perstrinximus, cum plurima superaddere nobis licuisset, nisi uoluissēmus prolixitate auditorem deterrere nouitium vel obruere. Est autem id totum uelut imago quædam rudis tantūm eorum quæ post scribemus: sed paulatim mihi pharmacopœi sunt melioribus assuefaciendi, vt postea non fugiāt maiora. Cū non ignorem in horū face plurimos omnino & indotos, & rerū omnium imperitos, & stolidos, dicam audacius, & maleficos, & haud dubiè ueneficos, qui hunc laborem nostrum accusabunt tanquam parū uilem, imò noxium, scio calumniabuntur, quod hætenus miseris mortalibus ægris rectè esse consultum per Arabicæ familiæ placita planè mentientur.

tur.

tur. Sed hi non ita multò post etiam inuiti intelligent quàm fuerit in hũc diem iniqua ipſorum conditio, & volent nõ volent, ſub noſtra hæc præcepta cogentur, ne frugibus inuentis glandes defendere amplius illis liceat. Intereà verò quia nihil ſuis his cum amaracino vnguento eſt, muſis & purioris pharmacopœetices ſtudioſis ſcribo id quātulum quantum eſt: quod oro manu gratuita accipiant, & ſecum repetent, quam non fuerit facile rem haſtenus intentatam excitaffe. Id quod iudicare facillimum his eſt, qui ſcripta ſua aliquando publicarunt multo ſtudio, cura, induſtria, vigiliis, ingenii ſummis viribus comparata. Qui verò nihil adhuc ediderunt, ignari noſtrorum laborũ, ad calumnias ſunt propenſiſſimi, ſed hæc ſeges ingratos tulit, & ſeret omnibus annis. Hiſque ingratis ſeruire nephas eſt, vt eſt apud poëtas. Boni igitur conſule: & fronte non ingrata ſume lector candide noſtrum hoc tirocinium, intereà dum huius medicinae partis ſpecimen apparamus, longè pulcherrimum, ſœcundiſſimum poſteritatis memoria digniſſimum.

F I N I S.